

Specialpsykologuddannelsen i børne- og ungdomspsykiatri

Forord

I henhold til §3 og §5 i bekendtgørelse nr. 1303 af 25. november 2010 om specialuddannelse af psykologer i børne- og ungdomspsykiatri og psykiatri indstiller Rådet for Specialpsykologuddannelsen målbeskrivelser for de to psykiatriske specialer til godkendelse i Sundhedsstyrelsen. Målbeskrivelserne angiver de teoretiske og praktisk-kliniske kompetencer, som kræves for at opnå tilladelse til at betegne sig som specialpsykolog i det enkelte speciale.

Målbeskrivelsen for specialpsykologuddannelsen i børne- og ungdomspsykiatri er udarbejdet i samarbejde med uddannelsesudvalget for specialpsykologuddannelsen i børne- og ungdomspsykiatri.

Indhold

1. Indledning	3
1.1 Overgang til ny målbeskrivelse	4
2. Den generelle del	4
3. Den specialespecifikke del	4
3.1 Beskrivelse af specialet og specialpsykologens bidrag i dette.	4
3.2 Beskrivelse af uddannelsens overordnede forløb	5
3.3 Introduktionsuddannelse og hoveduddannelse	7
3.3.1 Kompetencer	7
3.3.2 Læringsstrategier og metoder til kompetencevurdering	8
3.3.3 Liste med I-forløbets obligatoriske kompetencer	9
3.3.4 Liste med H-forløbets obligatoriske kompetencer	18
4. Dokumentationsdel	34
5. Nyttige links	34
5.1 Generelle links	34

1. Indledning

Ifølge Bekendtgørelse om specialuddannelse af psykologer i psykiatri og børne- og ungdomspsykiatri¹ er specialpsykologen ansvarlig for sin virksomhedsudøvelse i henhold til sin autorisation som psykolog, jf. Psykologloven².

Opnåelse af målbeskrivelsens kompetencer sker indenfor rammerne af gældende lovgivning, Autorisationsloven³ og Sundhedsloven⁴ samt Bekendtgørelse om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp⁵ med dertilhørende vejledning.⁶ Specialpsykologen har de nødvendige uddannelsesmæssige forudsætninger for at fungere selvstændigt indenfor de områder, der er nævnt i § 2 i Bekendtgørelsen om specialuddannelse af psykologer i børne- og ungdomspsykiatri og psykiatri (nr. 1303/2010). Hvis specialpsykologen skal udføre funktioner indenfor området for forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed, sker dette ved delegation fra den autoriserede sundhedsperson.

Generelt for introduktions- og hoveduddannelsen gælder, at uddannelsespsykologen under det samlede forløb skal opnå erfaring med undersøgelse, diagnostik, klinisk case-formulering og psykologisk behandling af patienter inden for de vigtigste hovedafsnit af ICDs gældende klassifikationssystem i Danmark vedr. psykiske lidelser og adfærdsmæssige forstyrrelser med relevans for børn og unge.

Målbeskrivelsens kompetencer skal opnås indenfor såvel den akutte som elektive (planlagte) behandling, herunder både stationær og ambulans behandling. I henhold til § 3 stk 5 i Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1303 af 25. november 2010 om specialuddannelse af psykologer i børne- og ungdomspsykiatri og psykiatri godkender Sundhedsstyrelsen målbeskrivelsen for specialpsykologuddannelsen. Målbeskrivelsen præciserer de minimumskompetencer, der skal opnås og godkendes i løbet af psykologens uddannelse til specialpsykolog. Derudover angiver målbeskrivelsen de gældende læringsmetoder og vurderingsstrategier for uddannelsen samt de teoretiske kurser.

Uddannelsesudvalgets opgave er at sikre, at kompetencerne i målbeskrivelserne er relevante og opdaterede, dels i forhold til den faglige udvikling i specialet og dels baseret på den erfaring, der opnås under anvendelsen af målbeskrivelse og uddannelsesprogrammer i uddannelsesforløbet.

¹ Bekendtgørelse nr. 1303 af 25. november 2010 om specialuddannelse af psykologer i børne- og ungdomspsykiatri og psykiatri.

² Bekendtgørelse nr. 52 af 24. januar 2018 af lov om psykologer m.v.

³ Bekendtgørelse nr. 1141 af 13. september 2018 af lov om autorisation af sundhedspersoner og af sundhedsfaglig virksomhed

⁴ Bekendtgørelse nr. 1286 af 2. november 2018 af Sundhedsloven

⁵ Bekendtgørelse nr. 1219 af 11. december 2009 om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp (delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed)

⁶ Vejledning nr. 115 af 11. december 2009 om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp (delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed)

1.1 Overgang til ny målbeskrivelse

Målbeskrivelsen er gældende for uddannelsesforløb opslået til besættelse pr. 1. september 2019 og herefter.

Igangværende uddannelsesforløb kan færdiggøres efter den tidligere målbeskrivelse fra 2011 eller den uddannelsessøgende kan vælge at overgå til den nye målbeskrivelse. Det er op til uddannelsesgiver at vurdere, om den uddannelsessøgende kan blive flyttet fra den gamle til den nye målbeskrivelse. Dog anbefales det, at evt. flytning sker i forbindelse med overgang fra I-forløb til H-forløb.

2. Den generelle del

Der knytter sig en række lovmæssige regler og begreber til specialpsykologuddannelsen i børne- og ungdomspsykiatri.

På www.specialpsykologuddannelsen.dk er den danske specialpsykologuddannelse nærmere beskrevet, herunder lovgrundlag, organisation, opbygning, aktører og terminologi med mere.

3. Den specialespecifikke del

Denne del af målbeskrivelsen beskriver specialet, de kompetencer der som minimum skal opnås samt specialets anbefalinger til læringsmetoder og fastlagte obligatoriske metoder til kompetencevurdering. Ligeledes beskrives de specialespecifikke kurser og forskningstræning.

3.1 Beskrivelse af specialet og specialpsykologens bidrag i dette

Børne- og ungdomspsykiatri beskæftiger sig med psykiske lidelser hos børn og unge i alderen 0 – 18 år.

I børne- og ungdomspsykiatrien arbejdes med forebyggelse, diagnostik, behandling, opfølgning og rehabilitering ved psykisk sygdom hos børn og unge. Specialet varetager desuden forskning, udvikling og uddannelse inden for specialets områder

De mentale og adfærdsmæssige forstyrrelser omfatter et bredt spektrum af lidelser fra medfødte udviklingsforstyrrelser og deraf afledte adfærds- og følelsesmæssige forstyrrelser til psykiske lidelser som skizofreni, angst og depression. Tillige ses hyppigt spiseforstyrrelser og tvangslidelser.

De børne- og ungdomspsykiatriske lidelser optræder med baggrund i biologiske, psykologiske og sociale årsager, ofte i forskellige kombinationer. Ætiologien er i de fleste tilfælde multifaktoriel og betinget af biologiske, psykologiske og sociale faktorer. Med henblik på at kunne differentiere mellem normal og patologisk udvikling arbejdes der i børne- og ungdomspsykiatrien ud fra et indgående kendskab til menneskets normale fysiologiske, sociale og psykologiske udvikling.

Undersøgelse og diagnostisk udredning sker overvejende på basis af samtale. Der anvendes semistrukturerede interviews, ratingscales og en række psykologiske tests, såvel kognitive som projektive, i udredningen, mens behandlingen kan være af både psykoterapeutisk, biologisk og psykosocial karakter.

Børne- og ungdomspsykiatrisk udredning og behandling varetages i et tværfagligt samarbejde mellem læger, psykologer, sygeplejersker, socialrådgivere, pædagoger og eventuelt andre relevante faggrupper.

Der indgår ofte rådgivning, undervisning, psykoedukation, netværksarbejde samt konsultativt/kontekst baseret indsats i forhold til familie og professionelt netværk. Igennem det sidste år er der set en øget henvisning til børne- og ungdomspsykiatrien, hvilket afføder fokusering på dels primæropgaven i børne- og ungdomspsykiatrien, dels samarbejde med primærsektoren. Et grundlæggende princip i børne- og ungdomspsykiatrien er, at tilbyde en behandling, der er effektiv, relevant og mindst indgribende i patientens tilværelse.

Lettere problemstillinger bør kunne varetages i praksissektoren og i kommunerne. Der er i tiltagende grad behov for samarbejde, fagligt overblik og skarp prioritering, således at børn, unge og deres familier med bekymring for psykiatrisk sygdom mødes på det rette niveau.

Psykologens uddannelsesmæssige baggrund er en kandidatuddannelse i psykologi, som omfatter grundlæggende almenpsykologisk viden om menneskets bevidstheds- og handlingsliv, udviklingspsykologi, indlæringspsykologi, socialpsykologi og arbejdspsykologi (herunder organisations- og ledelsespsykologi). I faget klinisk psykologi gives en grundig indføring i normal kontra afvigende personlighedsudvikling, samt i udviklingen af psykiske lidelser. Der indgår metodekurser i psykologisk undersøgelse og psykologisk behandling.

Gennem forløbet til autorisation vil psykologen opnå erfaring med forskellige opgaver indenfor udredning og intervention, men ikke nødvendigvis i psykiatrisk regi.

En specialpsykolog i børne- og ungdomspsykiatri har efter endt uddannelse en grundig viden om fremtræden og ætiologi, udredning og behandling af psykopatologi hos børn og unge. Specialpsykologen kan anvende en variation af udredningsinstrumenter, herunder psykologiske tests, og kan vælge og anvende relevante psykologiske behandlingstiltag. Specialpsykologen skal kunne indgå i mødet med barnet/den unge med klinisk viden, klinisk forståelse og empati, og specialpsykologen skal kunne indgå i det tværfaglige samarbejde med venlighed, respekt og integritet.

Jf. Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1303 af 25. november 2010 omfatter funktionsområderne for den færdiguddannede specialpsykolog:

- praktiske psykopatologiske kliniske færdigheder i forhold til patienter inden for børne- og ungdomspsykiatrien
- medvirken til koordinering samt tværfagligt og tværsektorielt samarbejde
- kvalitetsudvikling og undervisning

Bekendtgørelsen uddyber funktionsområderne ift. specifikke opgaver indenfor hvert område.

3.2 Beskrivelse af uddannelsens overordnede forløb

Uddannelsespsykologen skal have dansk autorisation som psykolog før uddannelsen til specialpsykolog i børne- og ungdomspsykiatri kan påbegyndes.

Specialpsykologuddannelsen i børne- og ungdomspsykiatri er på sammenlagt 1 års introduktionsuddannelse og 3 års hoveduddannelse. Introduktions- og hoveduddannelse søges samlet. Godkendelsen af et uddannelsessted kan være betinget af, at dele af uddannelsen gennemføres på et andet godkendt uddannelsessted.

Introduktionsuddannelse

Under introduktionsuddannelsen udvikles basale færdigheder i psykopatologisk udredning, diagnostik samt psykologisk behandling og social intervention. Der skal opnås viden om biologiske behandlingsprincipper.

Såfremt introduktionsuddannelsen godkendes af Sekretariatet for Specialpsykologuddannelsen overgår uddannelsespsykologen automatisk til hoveduddannelsen.

Hoveduddannelse:

Uddannelsen sammensættes efter nedenstående nationale minimumskrav og godkendes af Sekretariatet for Specialpsykologuddannelsen. Herudover kan der være yderligere regionale krav til den lokale sammensætning af uddannelsesforløbene.

Specialpsykologuddannelsen i børne- og ungdomspsykiatri skal bestå af:

- Maksimum 12 måneders og minimum 6 måneders ansættelse på samme specialafsnit
- Minimum 12 måneders ansættelse på et stationært afsnit
- Erfaring med at indgå i akutfunktion i forbindelse med arbejdet på et stationært afsnit og i forbindelse med indgåelse i vagtfunktion
- Fokuseret ophold på 4 uger i psykiatri
- Fokuseret ophold i spædbarns- og småbørnspsykiatrien
- Minimum 6 måneders ansættelse i ambulanseregion med diagnostisk udredning af børn/unge

Forskningstræning

I uddannelsen indgår et basalt forløb i form af forskningskursus samt 10 dage til opgaveskrivning.

Se også [Rådets vejledning om forskningstræning under specialpsykologuddannelsen](http://www.radet.dk/vejledning-om-forskningstr%C3%A6ning-under-specialpsykologuddannelsen) på www.specialpsykologuddannelsen.dk.

Obligatoriske kurser

I løbet af specialpsykologuddannelsen skal uddannelsespsykologen gennemføre de obligatoriske kurser og forskningstræning, ialt 66 kursusdage á 7,5 timer, incl. 1 dags introduktionskursus.

Samlet kursusoversigt:

Introduktionsuddannelsen:

- Introduktion, 1 dag
- Psykopatologi og Psykopatologisk udredning I, 2 dage
- Psykopatologi og Psykopatologisk udredning II, 3 dage
- Klinisk observation og legeobservation, 1dag
- Neuropsykologisk testmetode og Ratingscales, 1dag
- Biologiske behandlingsprincipper, 2 dage
- Psykologisk behandling I, 1 dag
- Lovgivning og klagesystemer, 2 dage

Hoveduddannelsen:

- Psykopatologi III, inkl. neuropædiatri, 8 dage
- Biologiske behandlingsmetoder, 3 dage
- Psykologisk undersøgelsesmetode, 3 dage
- Neuropsykologisk undersøgelsesmetode, 2 dage
- Ratingscales, observation og strukturerede interviews, 2 dage
- Psykologisk behandling II, 10 dage
- Voksenpsykiatri, 1 dag
- Etik for psykologer, 1 dag
- Vejledning og supervision, 2 dage
- Konsulentfunktion og vejledning af andre, 2 dage
- Organisation, ledelse og samarbejde (delvis med voksenpsykiatri), 9 dage
- Forskning, 10 dage

De obligatoriske kurser er for alle uddannelsespsykologer i specialpsykologuddannelsen. Sekretariatet for Specialpsykologuddannelsen sikrer udarbejdelse af det teoretiske uddannelsesprogram for de obligatoriske kurser, efter faglig indstilling fra det psykologfaglige uddannelsesudvalg.

Eventuelle yderligere kurser

Ud over de obligatoriske kurser udbydes også et vejledningskursus for uddannelsespsykologer under specialpsykologuddannelsen. Det er den enkelte region, der vurderer hvem, der skal sendes på dette kursus, men det anbefales i forhold til det vejledningsansvar, der kan følge med uddannelsen og ansættelsen som specialpsykolog.

3.3 Introduktionsuddannelse og Hoveduddannelse

3.3.1 Kompetencer

De enkelte kompetencer, som skal vurderes, er her beskrevet, så det fremgår hvilke af de 7 psykologroller, der indgår i kompetencen. Det er desuden konkret beskrevet, hvilket niveau kompetencen skal mestres på, når den kan endeligt godkendes.

Specialpsykologuddannelsen er arbejdsbaseret. Uddannelsespsykologen uddanner sig gennem det daglige arbejde under klinisk supervision og vejledning. Der skal arbejdes i såvel akutte som elektive funktioner.

De elektive funktioner er arbejde i døgnafsnit med opgaver i relation til de indlagte børn/unge samt understøttelse af det miljøterapeutiske arbejde i døgnafsnit samt arbejde i ambulant regi.

Vagtfunktion er ikke påkrævet under specialpsykologuddannelsen, men er en del af arbejdsfunktionen på nogle uddannelsessteder. Hvordan vagtfunktionen organiseres, fremgår af lokale retningslinjer.

Uddannelsespsykologen skal undervejs i sin uddannelse sikre, at kompetencerne bliver godkendt af vejleder eller uddannelsesansvarlig specialpsykolog i henhold til den anbefalede godkendelsesmetode, dvs. attestation i logbog.

Der fokuseres på kompetencerne i den rækkefølge, som fremgår af uddannelsesplanen. Denne lægges ved første samtale med den uddannelsesansvarlige.

3.3.2. Læringsmetoder og vurderingsstrategier

Alle læringsmetoder er anbefalinger og vejledende. Der vil være regionale forskelle i mulighederne for tilrettelæggelse af uddannelsen, men der opfordres til, at der tages hensyn til behovet for, at uddannelsespsykologen varetager varierende arbejdsopgaver for at sikre muligheden for at opnå alle kompetencer indenfor rammerne af et godkendt uddannelsesprogram.

Vurderingsstrategier:

- a. **Vejledersamtaler**
Der udpeges en vejleder for hver uddannelsespsykolog. Vejleder kan være en specialpsykolog, seniorpsykolog eller en uddannelsespsykolog på et højere uddannelsesstrin end den vejledte. I specifikke læringssituationer kan vejlederen være fra en anden faggruppe end psykolog eller specialpsykolog.
I vejledersamtaler gennemgås kontinuerligt uddannelsespsykologens arbejde, herunder bl.a. kompetencekort, logbog samt aktuelle specifikke arbejdsopgaver.
- b. **Struktureret vejledersamtale, evt. med brug af kompetencekort**
Uddannelsespsykologens viden og kunnen gennemgås eksempelvis ved hjælp af kompetencekort og godkendelse af kompetencen. Heri kan indgå eks. struktureret klinisk observation, hvor uddannelsespsykologens færdigheder observeres og vurderes direkte. Det kan f.eks være ved en bedside-undervisningssituation, dvs. hvor barnet/den unge, uddannelsespsykolog og vejleder er til stede samtidigt, eller en konference med patientdeltagelse. Observation af videomateriale eller lydoptagelser kan indgå.
- c. **Audit på skriftligt materiale**
Uddannelsespsykologen samler skriftligt materiale, eks. egne journalnotater, epikriser, skadekort og erklæringer, som gennemgås med vejleder. Man kan bruge afdelingens retningslinjer som baggrund for struktur og indhold af det skriftlige materiale. Audits godkendes af vejleder ved vejledersamtaler.
- d. **EBPP opgave (Evidens Based Practise in Psychology)/ litteraturkonference**
Uddannelsespsykologen identificerer en relevant klinisk problemstilling, evt. i samråd med vejleder, og laver en mindre litteratursøgning, hvorefter dette fremlægges til drøftelse ved konference i afdelingen.
Varighed max. ½ time, med 15 min til spørgsmål og diskussion

Kompetencekort

Kompetencekortet er en checkliste, som bla. kan anvendes i forbindelse med direkte observation af en uddannelsespsykolog. Af kompetencekortet skal fremgå hvilke elementer og kriterier for bedømmelsen, der indgår i kompetencevurderingen. Ofte vurderes en kombination af viden og færdigheder. Kompetencekortene består af forskellige delelementer, som i forbindelse med kompetencevurderingen kan krydses af. Et kort kan bestå af vidensspørgsmål, færdigheder i relation til procedurer eller eksempelvis kommunikation med patient og medarbejdere.

Disse kan underskrives af en psykolog, der er godkendt af den uddannelsesansvarlige specialpsykolog, eller en psykolog som er længere i sit uddannelsesforløb end uddannelsespsykologen. For at en psykolog skal kunne varetage en gennemgang af et

kompetencekort, skal den pågældende psykolog selv have fået godkendt den kompetence, der vurderes.

Kompetencekortene kan findes på www.specialpsykologuddannelsen.dk, og det er uddannelsespsykologens ansvar at have disse kort tilgængelige.

Uddannelsesudvalget udarbejder kompetencekortene og sikrer løbende ændringer i kompetencekortene. Den seneste udgave vil altid foreligge på uddannelsens hjemmeside, www.specialpsykologuddannelsen.dk

Vejleder kan vælge at vurdere og godkende kompetencer uden at gøre brug af kompetencekort, men vurderingsstrategien eks. struktureret klinisk observation er obligatorisk. Findes anvendelsen af et andet kompetencekort formålstjenligt af hensyn til vurderingen af uddannelsespsykologen kan dette også vælges.

Vedrørende antallet af audits, strukturerede kliniske observationer, vejledersamtaler
Fokus bør være på at evaluere læringen. Der er beskrevet et minimumsantal, og det er op til vejlederen at vurdere om dette antal er sufficient til at sikre, at uddannelsespsykologen har opnået kompetencen. Ved gennemgang af en patientcase kan uddannelsespsykologen opnå flere kompetencer af gangen, såfremt dette vurderes.

Se endvidere:

<http://sundhedsstyrelsen.dk/publ/Publ2013/08aug/KompetenceVurdMetoder.pdf>

3.3.3. Liste med I-forløbets obligatoriske kompetencer

Denne liste angiver de kompetencer uddannelsespsykologen som minimum skal besidde ved endt uddannelse, med konkretisering af kompetencen, de anbefalede læringsmetoder og de(n) valgte obligatoriske vurderingsstrategier. Kompetencerne og de tilknyttede vurderingsstrategier konkretiseres ved anvendelse af kompetencekort eller anden konkret vejledning, hvor det bl.a. tydeliggøres hvilke af de 7 psykologroller, der indgår.

Psykologisk ekspert

	Kompetence	Konkretisering	Læringsmetode	Vurderingsstrategi
1.1.1	Ved mistanke om psykopatologi hos børn og unge: Kunne anvende viden om den normale og afvigende psykiske udvikling i undersøgelse/behandling af børn og unge	Kunne anvende viden om: - milepæle i det normale barns udvikling - risikofaktorer i barndom og ungdom - resiliens og beskyttende faktorer - i forhold til psykopatologisk udvikling Konkretiseringen kan overføres til kompetencekort.	Kursus i Psykopatologi og Psykopatologisk udredning I og II Mesterlære/ Casebaseret vejledning	Godkendelse af kursus i Psykopatologi og Psykopatologisk udredning I og II Struktureret vejlederbedømmelse, evt. ved brug af kompetencekort i relation til konferencefremlæggelse
1.1.2	Kunne indhente, sammenfatte og vurdere relevante oplysninger vedrørende børn og unge med henblik på psykopatologisk vurdering	Kunne optage patientens anamnese på basis af samtale med patient, forældre eller andre nære personer, samt skole og andre instanser	Casebaseret vejledning og/eller mesterlære	Struktureret vejleder-bedømmelse, evt. ved brug af kompetencekort Vurdering af portefølje
1.1.3	Kunne udføre psykopatologisk undersøgelse og vurdering af børn/unge	Have kendskab til ICD og multiaksial diagnostik, herunder de væsentligste diagnosegrupper indenfor børne- og ungdomspsykiatrien, - udviklingsforstyrrelser, affektive lidelser og psykoser Under supervision kunne: - observere og beskrive barnet/den unge under anvendelse af psyko-patologiske diagnos-tiske kategorier - administrere struk-tureret diagnostisk interview og rating-	Kursus i Psykopatologi og Psykopatologisk udredning I og II Kursus i psykologisk test metode I Kursus i Neuropsykologisk testmetode I og Ratingscales I Mesterlære Oplæring i diagnostiske redskaber Casebaseret vejledning Deltagelse på tværfagligediagnostiske konferencer	Godkendelse af Kursus i Psykopatologi og Psykopatologisk udredning I og II Godkendelse af Kursus i psykologisk testmetode I Godkendelse af Kursus i Neuropsykologisk testmetode I og Ratingscales I Struktureret vejlederbedømmelse af kendskab til den strukturelle opbygning ICD på relevante områder Audit på minimum 8 cases med sikring af diagnostisk bredde

		scales		
1.1.4	Kunne udføre psykologisk undersøgelse af børn og unge, som led i den samlede psykopatologiske udredning	Under supervision kunne: - formulere klinisk ind-tryk - administrere psyko-metriske tests, pro-jektive tests, dimensionale rating scales, strukturerede inter-views samt adfærds- og/eller lege-observation. - sammenfatte resul-taterne i rapport vedr. barnets psykologiske funktion - formidle resultaterne til kolleger, patient og familie	Kursus i Klinisk observation og legeobservation Kursus i Neuropsykologisk testmetode I og Ratingscales I Mesterlære/klinisk arbejde under supervision Oplæring i anvendelse af: - psykometriske metoder. - klinisk observation og lege/-adfærdsobservation	Godkendelse af Kursus i Klinisk observation og legeobservation Godkendelse af Kursus i Neuropsykologisk testmetode I og ratingscales I Struktureret vejlederbedømmelse og vurdering af portefølje med henblik på at sikre bredde i anvendelse af metoder Observation af mindst 2 børn i naturalistisk situation (ikke testning) Audit på minimum 8 cases med sikring af diagnostisk bredde
1.1.5	Kunne foretage diagnostisk formulering	Under supervision kunne: - sammenfatte psyko-logisk undersøgelse, anamnesticke op-lysninger og observa-tioner i et forslag til diagnostisk formulering jf. ICD og multiaksial diagnostik. - formidle diagnoser indhold til patient, familie og samarbejds-partnere	Kursus i Psykopatologi og Psykopatologisk udredning I og II Mesterlære/klinisk arbejde under supervision Casebaseret vejledning Deltagelse i tværfaglige konferencer	Godkendelse af Kursus i Psykopatologi og Psykopatologisk udredning I og II Audit på minimum 8 cases med sikring af diagnostisk bredde Struktureret vejlederbedømmelse, evt. ved brug af kompetencekort i relation til formidling Vurdering af portefølje
1.1.6	Kunne udføre klinisk case formulering som grundlag for valg og planlægning af behandlingen	Under supervision kunne: - sammenfatte relevante informationer og undersøgelses resul-tater i en klinisk case formulering på basis af udviklingspsykopatologisk forståelse - udarbejde behand-lingsplan på basis af case formuleringen - formidle case formu-leringens indhold til patient og familie og	Kursus i Psykopatologi og Psykopatologisk udredning II Mesterlære/klinisk arbejde under supervision Supervision ved vejleder Casebaseret vejledning	Godkendelse af Kursus i Psykopatologi og Psykopatologisk udredning II Audit på minimum 8 cases med sikring af diagnostisk bredde Struktureret vejlederbedømmelse, evt ved brug af kompetencekort i relation til formidling Vurdering af portefølje med henblik på erfaring med forskellig brug af caseformulering

		samarbejdspartnere		
1.1.7	Kunne bidrage til arbejde med klinisk psykopatologiske undersøgelses-, behandlings- og forløbsplaner	Under vejledning kunne varetage klinisk psykopatologiske undersøgelses-, behandlings- og forløbsplaner i samarbejde med patient og familie	Mesterlære Casebaseret vejledning	Struktureret vejlederbedømmelse og vurdering af portefølje
1.1.8	Kende rationale og principper for psykofarmakologisk behandling af børn og unge	Kunne redegøre for rationale og principper for behandling med de hyppigst anvendte former for psykofarmaka i børne- og ungdomspsykiatrien	Kursus i Biologiske behandlingsprincipper. Casebaseret vejledning Deltagelse ved tværfaglig konference	Godkendelse af Kursus i Biologiske behandlingsprincipper Struktureret vejlederbedømmelse af relevant kendskab til psykofarmaka
1.1.9	Kunne anvende relevant viden om psykologisk behandling Kende principper for de psykoterapeutiske hovedtraditioner	Kunne redegøre for rationale og principper og forskningsbaseret viden i de psykologiske behandlingsformer i forhold til børn/unge og familier Kunne inddrage og argumentere for relevante psykologiske behandlingsformer	Kursus i Psykologisk behandling I Selvstudier. Casebaseret vejledning	Godkendelse af Kursus i Psykologisk behandling I Struktureret vejlederbedømmelse
1.1.10	Kunne varetage psykologisk behandling med barnet/den unge og familien	Under supervision kunne anvende psykoterapeutiske principper i individuel terapi med børn og unge samt i familieterapi	Udføre 15 sessioner, individuel, grupper eller familie, fordelt på 1-3 forløb Supervision ved vejleder/specialist i psykoterapi	Struktureret vejlederbedømmelse, evt. ved brug af kompetencekort Vurdering af portefølje
1.1.1	Kunne varetage psykoedukativ behandling med barnet/den unge og familien	Under supervision kunne udføre psykoedukativ behandling af patienten/familien	Klinisk arbejde Supervision ved vejleder	Struktureret vejlederbedømmelse

Kommunikator

	Kompetence	Konkretisering	Læringsmetode	Vurderingsstrategi
1.2.1	Kunne informere patient og pårørende om formål/forløb med undersøgelse/behandling, og sikre at informationen er forstået korrekt	Kunne: - informere klart og forståeligt vedrørende forløb og formål med under-søgelse og behandling - indhente informeret samtykke til undersøgelse/ behandling - koordinere oplysninger til patient/familie og samarbejdspartnere, således at disse modtager konsistent information	Mesterlære/klinisk arbejde under supervision Supervision ved vejleder Feedback fra tværfagligt team	Struktureret vejlederbedømmelse
1.2.2	Kunne engagere børn og unge i undersøgelse og behandling	Kunne engagere og motivere pt. uanset udviklingstrin for psykologisk undersøgelse og behandling	Mesterlære/klinisk arbejde under supervision Supervision ved vejleder	Struktureret vejlederbedømmelse
1.2.3	Kunne lede samtaler med patient/pårørende og samarbejdspartnere	Kunne: - etablere en atmosfære af tryghed og åbenhed i forbindelse med undersøgelse og samtaler - disponere og styre en samtale i forhold til tid og formål - gennemføre vanskelige samtaler, grundet alvorligt indhold, kulturel barriere eller psykisk instabilitet hos samtalens deltagere	Klinisk arbejde under supervision. Live eller videobaseret feedback. Supervision ved vejleder. Struktureret kollegial bedømmelse. (360 grader)	Struktureret vejlederbedømmelse. Struktureret kollegial bedømmelse (360 grader)
1.2.4	Kunne foretage skriftlig formidling af den kliniske case	Kunne formulere kort skriftlig klinisk case formulering som del af	Supervision ved vejleder	Vurdering af skriftligt arbejde

	formulering	samlet erklæring		
1.2.5	Kunne foretage skriftlig formidling af den psykologiske undersøgelse til relevante samarbejdspartnere	Kunne udforme skriftlig fremstilling af psykologisk undersøgelse som del af samlet erklæringsskrivelse	Casebaseret vejledning Supervision ved vejleder	Audit på minimum 8 cases
1.2.6	Kunne foretage skriftlig formidling af patientforløb til relevante samarbejdspartnere	Kunne udfærdige udtalelser/erklæringer mm til brug for undervisningssektoren og den sociale sektor	Casebaseret vejledning Supervision ved vejleder	Audit på minimum 8 cases

Samarbejder

	Kompetence	Konkretisering	Læringsstrategi	Vurderingsstrategi
1.3.1	Kunne samarbejde med interne og eksterne samarbejdspartnere	Under supervision kunne: - etablere samarbejds-relationer, der er præget af respekt for den enkelte partners faglige og personlige ressourcer - bidrage med egen viden og begrundede holdninger - indgå konstruktivt i løsning af konflikter	Mesterlære/klinisk arbejde under supervision. Supervision ved vejleder	Struktureret kollegial bedømmelse (360 graders bedømmelse) Struktureret vejlederbedømmelse ved gennemgang af relevant case
1.3.2	Kunne redegøre for samarbejdsflader og ansvarsområder mellem forvaltninger, kommune og region	Have kendskab til relevante samarbejdsflader og ansvarsområder og arbejds måder forvaltninger imellem (regioner og kommuner)	Kursus i Lovgivning og klagesystemer. Klinisk arbejde under supervision	Godkendelse af Kursus i Lovgivning og klagesystemer samt struktureret vejlederbedømmelse af kendskab

Leder/administrator

	Kompetence	Konkretisering	Læringsmetode	Vurderingsstrategi
1.4.1	Kunne vurdere, prioritere og disponere ressourcer, indenfor de organisatoriske rammer	Kende egne begrænsninger og vide hvornår man skal rådføre med kollegaer. Kende egen organisations struktur. Kunne identificere tværsektorielle grænseflader	Klinisk arbejde Supervision ved vejleder Selvstudium	Struktureret vejlederbedømmelse

Sundhedsfremmer

	Kompetence	Konkretisering	Læringsmetode	Vurderingsstrategi
1.5.1	Kunne beskrive principper og indsatsområder for forebyggelse af psykisk lidelse	Kunne: - beskrive risikofaktorer og helbredsfræmmende faktorer, samt effekt af forebyggelse af børn og unges psykiske lidelse - identificere disse faktorer, hvor de er til stede hos patienten og dennes familie	Kursus i Psykopatologi og psykopatologisk udredning I og II Casebaseret vejledning	Godkendelse af Kursus i psykopatologi og psykopatologisk udredning I og II Struktureret vejlederbedømmelse

Akademiker

	Kompetence	Konkretisering	Læringsmetode	Vurderingsstrategi
1.6.1	Kunne indhente og anvende ny viden i forhold til relevante problemstillinger	Kunne - holde sig ajour med den nyeste viden indenfor klinisk børne- og ungdomspsykologi og -psykiatri	Opsøge introduktion til forskningsbibliotek Foretage litteratursøgning Deltage i litteraturkonferencer/psykologm	Struktureret vejlederbedømmelse

		- kunne arbejde stringent og metodekritisk - formidle faglig viden til kolleger og andre faggrupper	øder/undervisning og den kollegiale diskussion Supervision ved vejleder	
--	--	--	--	--

Professionel

	Kompetence	Konkretisering	Læringsmetode	Vurderingsstrategi
1.7.1	Kende og anvende relevant lovgivning	Kende og handle i h.t.: psykiatrilov, - relevante områder af forvaltningsloven, herunder servicelovens bestemmelser om skærpet underretningspligt - relevante områder af sundhedsloven herunder informeret samtykke	Kursus i Lovgivning og klagesystemer Mesterlære i relation til underretning Casebaseret vejledning	Godkendelse af Kursus i Lovgivning og klagesystemer. Struktureret vejlederbedømmelse
1.7.2	Kunne agere i henhold til gældende etiske principper som 'Ethiske principper for nordiske psykologer'	Under supervision kunne varetage etiske spørgsmål i forbindelse med tavshedspligt, indhentning og udlevering af oplysninger	Selvstudium Supervision ved vejleder	Struktureret vejlederbedømmelse
1.7.3	Kunne etablere, fastholde og afslutte en professionel relation til patient/familie	Kunne: - skabe tillid hos patient og forældre - afgrænse egne behov og eventuelle personlige problematikker i forhold til patient og forældre	Mesterlære/klinisk arbejde under supervision Supervision ved vejleder	Struktureret vejlederbedømmelse. Struktureret kollegial bedømmelse (360 graders bedømmelse)

1.7.3	Kunne etablere, fastholde og afslutte en professionel relation til patient/familie	Kunne: - skabe tillid hos patient og forældre - afgrænse egne behov og eventuelle personlige problematikker i forhold til patient og forældre	Mesterlære/klinisk arbejde under supervision Supervision ved vejleder	Struktureret vejlederbedømmelse Struktureret kollegial bedømmelse (360 graders bedømmelse)
-------	--	---	--	---

3.3.4 Liste med H-forløbets obligatoriske kompetencer

Hoveduddannelseskurserne påbegyndes og gennemføres sideløbende med den kliniske funktion. I det kliniske arbejde skal der fokuseres på at videreudvikle den diagnostiske kunnen. Derudover skal viden om og erfaring med psykologisk behandling udvikles. Det forventes, at uddannelsespsykologen kan fungere som vejleder for yngre kolleger.

Nedenstående liste angiver de kompetencer, uddannelsespsykologen som minimum skal opnå, med konkretisering af selve kompetencen, de anbefalede læringsmetoder og de(n) valgte obligatoriske vurderingsstrategier. Kompetencerne og de tilknyttede vurderingsstrategier konkretiseres ved anvendelse af kompetencekort eller anden konkret vejledning, og der angives link til disse.

Hoveduddannelsen

Psykologisk ekspert

	Kompetence	Konkretisering	Læringsmetode	Vurderingsstrategi
2.1.1	Kunne varetage psykopatologisk vurdering	<p>Kunne anvende anamnesticke oplysninger</p> <p>Kunne udføre</p> <ul style="list-style-type: none"> - struktureret diagnostisk interview - kunne anvende diagnostiske redskaber - kunne udføre kognitive og projektive testninger, observation, legeobservation, og anvende andre diagnostiske redskaber som ratingscales <p>I løbet af H-uddannelsen planlægge og gennemføre psykopatologisk udredning, fordelt på alle de vigtigste hovedafsnit af ICD 10s psykiatriske diagnoser, med relevans for børn og unge</p>	<p>Kursus i:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Psykopatologi III - Ratingscales, observation og strukturerede interviews - Psykologisk undersøgelsesmetode <p>Mesterlære/klinisk arbejde under supervision</p> <p>Casebaseret vejledning</p> <p>Supervision ved vejleder</p>	<p>Godkendelse af Kursus i Psykopatologi III</p> <p>Godkendelse af Kursus i Ratingscales, observation og strukturerede interviews</p> <p>Godkendelse af kursus i Psykologisk undersøgelsesmetode</p> <p>Struktureret vejlederbedømmelse</p> <p>Vurdering af portefølje</p> <p>360 graders evaluering</p>
2.1.2	Kunne vurdere behov for supplerende undersøgelse	<p>Kunne vurdere behov for supplerende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - psykologisk undersøgelse - somatisk undersøgelse - speciallægeundersøgelse 	<p>Mesterlære/klinisk arbejde under supervision.</p> <p>Casebaseret vejledning</p>	<p>Struktureret vejlederbedømmelse</p> <p>Vurdering af portefølje</p>

2.1.3	Kunne varetage specialiseret psykologisk og neuropsykologisk undersøgelse af børn og unge	<p>Med overblik og faglig ekspertise kunne bedømme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - intelligens- og udviklingsniveau - indlæring og kognition - kontakt, sprog og kommunikation - affekt forvaltning og personlighed - tilknytning og indre objektrepræsentationer - tænkning og realitetstestning <p>Kunne sammensætte relevant testbatteri ud fra:</p> <ul style="list-style-type: none"> - klinisk problemstilling - viden om psykometri - ressourcemæssig vurdering <p>Kunne varetage forståelig formidling til forældre, barnet/den unge og samarbejdspartnere</p>	<p>Kursus i Psykologisk undersøgelsesmetode</p> <p>Kursus i Neuropsykologisk undersøgelsesmetode</p> <p>Mesterlære/klinisk arbejde under supervision</p> <p>Case-baseret vejledning</p> <p>Supervision ved vejleder</p>	<p>Godkendelse af Kursus i Psykologisk undersøgelse</p> <p>Godkendelse af Kursus i Neuropsykologisk undersøgelse</p> <p>Vurdering af portefølje</p> <p>Audit på minimum 10 cases med diagnostisk bredde fordelt på de hyppigst forekommende diagnosegrupper med komorbiditet</p> <p>Struktureret vejlederbedømmelse</p>
2.1.4	Kunne varetage diagnostisk formulering	<p>Kunne varetage sammenfatning af anamnesticke oplysninger og undersøgelsesresultater i diagnostisk formulering ifølge gældende WHO (ICD) retningslinjer samt multiaksial diagnostik</p> <p>Kunne varetage forståelig formidling til forældre, barnet/den unge og samarbejdspartnere om diagnosen og betydningen af denne</p>	<p>Kursus i Psykopatologi III, inkl. neuropædiatri</p> <p>Klinisk arbejde</p> <p>Supervision ved vejleder</p> <p>Casebaseret vejledning</p>	<p>Godkendelse af Kursus i Psykopatologi III, inkl. neuropædiatri</p> <p>360 graders evaluering</p> <p>Vurdering af portefølje</p> <p>Audit på minimum 10 cases med diagnostisk bredde fordelt på de hyppigst forekommende diagnosegrupper med komorbiditet</p>

2.1.4.1	Kunne varetage diagnostisk formulering i relation til psykotiske lidelser	Med overblik og faglig ekspertise kunne diagnosticere psykotiske med inddragelse af differentialdiagnostiske overvejelser Udforme og varetage undersøgelses- og behandlingsplan, samt have kendskab til opsøgende psykoseteam og tidlig intervention	Kursus i Psykopatologi III Casebaseret vejledning Mesterlære og klinisk arbejde under supervision Fokuseret ophold i voksen psykiatri	Godkendelse af Kursus i Psykopatologi III Vurdering af portefølje Audit på 10 konkrete patientforløb
2.1.4.2	Kunne varetage diagnostisk formulering i relation til affektive lidelser	Med overblik og faglig ekspertise kunne diagnosticere affektive lidelser med inddragelse af differentialdiagnostiske overvejelser Udforme og varetage undersøgelses – og behandlingsplan samt have kendskab til relevant intervention	Kursus i Psykopatologi III Casebaseret vejledning Mesterlære og klinisk arbejde under supervision Fokuseret ophold i voksen psykiatri	Godkendelse af Kursus i Psykopatologi III Vurdering af portefølje Audit på 10 konkrete patientforløb
2.1.4.3	Kunne varetage diagnostisk formulering i relation til nervøse og stressrelaterede tilstande samt tilstande med psykisk betingede legemlige symptomer	Med overblik og faglig ekspertise kunne diagnosticere nervøse og stressrelaterede tilstande samt tilstande med psykisk betingede legemlige symptomer med inddragelse af differentialdiagnostiske overvejelser Udforme og varetage undersøgelses – og behandlingsplan samt have kendskab til relevant	Kursus i Psykopatologi III Casebaseret vejledning Mesterlære og klinisk arbejde under supervision	Godkendelse af Kursus i Psykopatologi III. Vurdering af portefølje Audit på 5 konkrete patientforløb

		intervention		
2.1.4.4	Kunne varetage diagnostisk formulering i relation til spiseforstyrrelser	Have kendskab til og kunne indgå i diagnostisk overvejelser vedr. spiseforstyrrelser med inddragelse af differentialdiagnostiske overvejelser Demonstrere indsigt i sammenhæng mellem somatisk og psykologisk akse ved spiseforstyrrelser	Kursus i Psykopatologi III. Casebaseret vejledning Mesterlære og klinisk arbejde under supervision	Godkendelse af Kursus i Psykopatologi III. Vurdering af portefølje Audit på 2 konkrete patientforløb Struktureret vejleder bedømmelse
2.1.4.5	Kunne varetage diagnostisk formulering i relation til personlighedsforstyrrelser	Med overblik og faglig ekspertise kunne diagnosticere personlighedsforstyrrelse med inddragelse af differentialdiagnostiske overvejelser Udforme og varetage undersøgelses – og behandlingsplan samt have kendskab til relevant intervention	Kursus i Psykopatologi III Casebaseret vejledning Mesterlære og klinisk arbejde under supervision	Godkendelse af Kursus i Psykopatologi III Vurdering af portefølje Struktureret vejleder bedømmelse Audit på 4 konkrete patientforløb
2.1.4.6	Kunne varetage diagnostisk formulering i relation til psykiske udviklingsforstyrrelser	Med overblik og faglig ekspertise kunne diagnosticere psykiske udviklingsforstyrrelser med inddragelse af differentialdiagnostiske overvejelser Udforme og varetage undersøgelses – og behandlingsplan samt have kendskab til relevant intervention	Kursus i Psykopatologi III Casebaseret vejledning Mesterlære og klinisk arbejde under supervision	Godkendelse af Kursus i Psykopatologi III Casebaseret vejledning Mesterlære og klinisk arbejde under supervision Audit på 5 konkrete patientforløb

2.1.4.7	Kunne varetage diagnostisk formulering i relation til adfærds- og følelsesmæssige forstyrrelser	Med overblik og faglig ekspertise kunne diagnosticere adfærds- følelsesmæssige forstyrrelser med inddragelse af differentialdiagnostiske overvejelser Udforme og varetage undersøgelses – og behandlingsplan samt have kendskab til relevant intervention	Kursus i Psykopatologi III Casebaseret vejledning Mesterlære og klinisk arbejde under supervision	Godkendelse af Kursus i Psykopatologi III Casebaseret vejledning Mesterlære og klinisk arbejde under supervision Audit på 5 konkrete patientforløb
2.1.5	Kunne varetage klinisk caseformulering	Med overblik og faglig ekspertise kunne udarbejde en klinisk case formulering, der indgår i det kliniske arbejde: - på basis af sagsinformationer - og/eller i samarbejde med patient og/eller familie	Mesterlære/Klinisk arbejde under supervision. Casebaseret vejledning	Struktureret vejlederbedømmelse Vurdering af portefølje Audit på minimum 10 cases med diagnostisk bredde fordelt på de hyppigst forekommende diagnosegrupper med komorbiditet
2.1.6	Kunne varetage klinisk psykopatologiske undersøgelses-, behandlings- og forløbsplaner	Kunne varetage klinisk psykopatologiske undersøgelses-, behandlings- og forløbsplaner på basis af diagnostisk formulering og alle foreliggende oplysninger i samarbejde med pt. og/eller familien	Mesterlære/Klinisk arbejde under supervision Casebaseret vejledning	Struktureret vejlederbedømmelse Vurdering af portefølje
2.1.7	Kunne anvende principperne i evidensbaseret praksis i psykologisk behandling af børn, unge og familien	Med overblik og faglig ekspertise kunne: Tilrettelægge den psykologiske behandling på basis af (1) den individuelle case formulering, (2) videnskabelig funderet viden om forskellige behandlingsformers effektivitet	Mesterlære/klinisk arbejde under supervision Casebaseret vejledning Fremlæggelse og revurdering af behandlingsforløb på konference	Struktureret vejlederbedømmelse, evt. ved brug af kompetencekort Vurdering af portefølje

		i forhold til forskellige kliniske problemstillinger og (3) lydhørhed overfor patientens og familiens ønsker samt (4) klinisk ekspertise		
2.1.8	Kunne varetage psykologisk behandling med barnet, den unge og familien	<p>Med overblik og faglig ekspertise kunne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vurdere egnethed til psykoterapi - formulere behandlingsmål - vælge relevante psykoterapeutiske metoder og referencerammer - udføre individuel psykoterapi af børn og unge - udføre familie- og gruppeterapi - udføre psykoedukativ behandling af patienter/familie <p>Kunne vurdere effekt af behandlingen og foreslå justering af behandlingsplan</p>	<p>Kursus i Psykologisk behandling II.</p> <p>I løbet af H- uddannelsen planlægge og gennemføre 4-5 behandlings forløb, fordelt på forskellige målgrupper og referencerammer</p> <p>Mindst et af disse skal være planlagt som et forløb på minimum 20 sessioner og de øvrige planlagt som minimum 10 sessioner</p> <p>Klinisk arbejde og 30 timers individuel eller gruppe supervision ved specialist i i/under uddannelse til specialist eller supervisor i psykoterapi</p>	<p>Godkendelse af Kursus i Psykologisk behandling II</p> <p>Vurdering af portefølje</p> <p>Struktureret vejlederbedømmelse, evt. ved brug af kompetencekort</p>
2.1.9	Kunne videregive observationer om effekt og bivirkninger af psyko-farmakologisk behandling af barnet eller den unge	<p>Kunne redegøre for psykofarmakas virkemekanismer og grundlæggende kontraindikationer hos børn og unge, herunder viden om forventet effekt og mulige bivirkninger</p> <p>Have viden om hvordan psykofarmakologisk behandling af børn og unge monitoreres og</p>	<p>Kursus i Biologiske behandlingsbehandlingsmetoder</p> <p>Casebaseret vejledning</p>	<p>Godkendelse af Kursus i Biologiske behandlingsmetoder</p> <p>Struktureret vejlederbedømmelse</p>

		afsluttes		
2.1.10	Kunne vurdere behov for lægefaglig ekspertise i forbindelse med mistanke om somatisk lidelse Have viden om de vigtigste symptomer på neuropædiatriske sygdomme	Kunne bidrage med observationer ved forekomst af ukarakteristiske symptomer	Kursus i Psykopatologi III Kursus i Biologiske behandlingsmetoder	Godkendelse af Kursus i Psykopatologi III Godkendelse af Kursus i Biologiske behandlingsmetoder
2.1.11	Kunne foretage vurdering af akutte børne- og ungdomspsykiatriske lidelser	Kunne vurdere behovet for akut indlæggelse, farlighed og suicidal risiko	Kursus i Psykopatologi III Supervision ved vejleder Deltagelse i akutvurderinger/gennemgange	Godkendelse af Kursus i Psykopatologi III Struktureret vejlederbedømmelse Vurdering af portefølje
2.1.12	Kunne identificere afvigende forældre/barn relationer hos 0-3-årige	Vurdere: - tilknytningsadfærd - regulationsforstyrrelser - forældre-barn samspil Kunne redegøre for differentialdiagnostiske overvejelser Kunne vejlede, pårørende og netværk Kunne medvirke til at henvise til relevant behandling	Kursus i Psykopatologi III Fokuseret ophold ved spædbørnspsykiatrisk afsnit	Godkendelse af Kursus i Psykopatologi III Vurdering af portefølje
2.1.13	Kunne identificere belastningsreaktioner hos børn og unge og rådgive vedrørende behandling	Kunne identificere akutte og/ comorbide belastningsreaktioner og evt. indsætte relevant behandling	Kursus i Psykopatologi III Case-baseret vejledning Mesterlære/klinisk arbejde under supervision	Godkendelse af Kursus i Psykopatologi III Struktureret vejlederbedømmelse Vurdering af portefølje

		Kunne vejlede og varetage formidling til patient/familie og netværk, samt henvise til evt. anden relevant behandling		
2.1.14	Kunne varetage afklaring af misbrug hos børn og unge	Kunne afdække alkohol- og stofmisbrug hos børn/unge med psykisk lidelse Kunne redegøre for differentialdiagnostiske overvejelser Kunne medvirke til henvisning til relevant behandling.	Casebaseret vejledning Mesterlære/klinisk arbejde under supervision	Struktureret vejlederbedømmelse Vurdering af portefølje
2.1.15	Have indsigt i voksenpsykiatrisk diagnostik og behandling, med henblik på at befordre sammenhæng i patientforløb	Kunne redegøre for praksis vedr. psykiatrisk udredning og behandling Demonstrere kendskab til problemstillinger for den voksenpsykiatriske patient Kende overgange til voksenpsykiatrisk behandling inklusive medvirke til henvisning til relevant psykiatrisk behandling	Kursus i Voksenpsykiatri Fokuseret ophold i voksenpsykiatrien	Godkendelse af Kursus i Voksenpsykiatri Godkendelse af fokuseret ophold i voksenpsykiatrien
2.1.16	Kunne vejlede og supervisere yngre kollegaers arbejde med psykologisk undersøgelse og behandling	Kunne anvende faglig viden samt viden om supervisionsmodeller	Kursus i Vejledning og supervision. Supervision af supervision ved vejleder	Godkendelse af Kursus i Vejledning og supervision Vurdering af portefølje Struktureret vejlederbedømmelse evt. ved brug af kompetencekort

2.1.17	Kunne supervisere og yde konsulentbistand til interne og eksterne samarbejdspartnere	<p>Kunne varetage vejledning og supervision af andre faggrupper</p> <p>Vejlede og supervisere miljøterapeutisk behandling af indlagte børn og unge</p> <p>Kunne yde konsultativ bistand til eksterne samarbejdspartnere</p>	<p>Kursus i Konsulentfunktion og vejledning af andre</p> <p>Indgå i vejlednings- og konsulentfunktion</p> <p>Mesterlære/ supervision ved vejleder</p>	<p>Godkendelse af Kursus i Konsulentfunktion og vejledning af andre</p> <p>Struktureret vejlederbedømmelse, evt ved brug af kompetencekort</p>
--------	--	---	---	--

Kommunikator

	Kompetence	Konkretisering	Læringsmetode	Vurderingsstrategi
2.2.1	Kunne informere patient/pårørende og samarbejdspartnere om forløb og formål med undersøgelse/ behandling Inddrage patient og pårørende relevant.	<p>Med overblik og faglig ekspertise:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kunne formidle klart struktureret og forståeligt vedrørende forløb og formål med undersøgelse og behandling - kunne indhente informeret samtykke til undersøgelse/ behandling - kunne koordinere oplysninger til patient/familie og samarbejdspartnere, således at disse modtager enslydende, konsistent information 	<p>Mesterlære /klinisk arbejde under supervision</p> <p>Feedback fra tværfaglige team</p>	<p>Struktureret vejlederbedømmelse, evt ved brug af kompetencekort</p>

2.2.2	Kunne lede samtaler med patient/ pårørende og samarbejdspartnere, også under vanskelige forhold	Med overblik og faglig ekspertise - kunne disponere og styre en samtale i forhold til tid og formål - kunne gennemføre vanskelige samtaler, der indebærer formidling af alvorlige oplysninger med hensyn til diagnose og prognose - kunne gennemføre vanskelige samtaler, der indebærer hensyntagen til sproglige, kulturelle, psykiske eller religiøse forhold hos patient/pårørende	Mesterlære/klinisk arbejde Supervision ved vejleder Feedback fra tværfaglige team	Struktureret vejlederbedømmelse Vurdering af portefølje
2.2.3	Kunne udføre skriftligformidling af patientforløb til relevante samarbejdspartnere	Med overblik og faglig ekspertise kunne udfærdige erklæringer til andre sektorer/myndigheder	Mesterlære/klinisk arbejde under supervision	Audit på skriftligt arbejde (minimum 10 sager, hvoraf to komplicerede) Vurdering af portefølje

Samarbejder

	Kompetence	Konkretisering	Læringsmetoder	Vurderingsstrategi
2.3.1	Kunne samarbejde med interne og eksterne samarbejdspartnere	Kunne etablere samarbejdsrelationer til interne og eksterne samarbejdspartnere, præget af viden om og respekt for den enkeltes faglige og personlige kompetencer Formulere egen viden og begrunde holdninger i det	Kursus i Organisation, ledelse og samarbejde Mesterlære/klinisk arbejde under supervision Supervision ved vejleder og feedback fra tværfaglige team	Godkendelse af Kursus i Organisation, ledelse og samarbejde Struktureret vejlederbedømmelse Vurdering af portefølje 360 graders evaluering

		tværfaglige samarbejde Kunne indgå i tværsektorielt samarbejde med respekt og faglig integritet		
2.3.2	Kunne indgå konstruktivt i konfliktløsning internt og eksternt	Kunne beskrive, analysere og indgå konstruktivt i løsning af konflikter i samarbejdsrelationer internt og eksternt.	Kursus i Organisation, ledelse og samarbejde Supervision ved vejleder Feedback fra tværfaglige team	Godkendelse af Kursus i Organisation, ledelse og samarbejde Struktureret vejlederbedømmelse Vurdering af portefølje 360 graders evaluering
2.3.3	Kunne initiere og understøtte tværsektorielle samarbejdsrelationer /samarbejdsflader med opmærksomhed på forløbsprogrammer, sektorsamspil og -roller, samt hvordan det gode patientforløb understøttes Kunne sikre patientinddragelse i dette	Kunne etablere og vedligeholde samarbejdsrelationer med professionelle partnere i kommuner og i andre dele af sundhedssystemet, samt øvrige samarbejdspartnere Kunne sikre at patient og forældre inddrages og høres ved overgange mellem sektorer og mellem børne- og ungdomspsykiatri og voksenpsykiatri	Kursus i Organisation, ledelse og samarbejde Supervision ved vejleder	Godkendelse af Kursus i Organisation, ledelse og samarbejde Struktureret vejlederbedømmelse Vurdering af portefølje

Leder/administrator

	Kompetence	Konkretisering	Læringsmetoder	Vurderingsstrategi
2.4.1	Kunne fungere inden for sundhedsvæsenets rammer i den aktuelle organisatoriske struktur	Demonstrere forståelse for arbejdsbetingelserne i en politisk ledet organisation og arbejde effektivt i denne Konstruktivt bidrage til den fortsatte udvikling i den børne- og ungdomspsykiatriske organisation	Kursus i Organisation, ledelse og samarbejde Deltagelse i: - organisatorisk arbejde - administrativt arbejde	Godkendelse af Kursus i Organisation, ledelse og samarbejde Struktureret vejlederbedømmelse Vurdering af portefølje
2.4.2	Kunne udføre ledelsesfunktion i afgrænsede sammenhænge	Have erfaring med forskellige ledelsesopgaver, såsom sagsledelse, konferenceledelse, mødeledelse	Kursus i Organisation, ledelse og samarbejde Mesterlære Forestå konferenceledelse undervejs i uddannelsen Supervision ved vejleder	Godkendelse af Kursus i Organisation, ledelse og samarbejde Struktureret vejlederbedømmelse Vurdering af portefølje Feedback fra tværfaglige teams
2.4.3	Kunne vurdere, prioritere og disponere ressourcer, indenfor de organisatoriske rammer	Kunne prioritere mellem patientvaretagelse, uddannelse, forskning og eksterne aktiviteter Kunne varetage arbejdstilrettelæggelse, herunder arbejdsfordeling	Supervision ved vejleder og/eller supervision ved afdelingsleder og/eller feedback fra tværfaglige teams	Struktureret vejlederbedømmelse Vurdering af portefølje
2.4.4	Kunne formidle ledelsesfunktioner skriftligt	Kunne bidrage til udarbejdelse af/revidering af instruks for arbejdsopgaver i afdelingen	Supervision ved vejleder og/eller supervision ved leder	Vurdering af skriftligt materiale Vurdering af portefølje

Sundhedsfremmer

	Kompetence	Konkretisering	Læringsstrategi	Vurderingsstrategi
2.5.1	Kunne beskrive principper og indsatsområder for forebyggelse af psykisk lidelse	Kunne: - beskrive risikofaktorer og helbredsfræmmende faktorer, samt betydning af forebyggelse af børn og unges psykiske lidelse - omsætte denne viden i klinisk praksis, og evt. i udviklingsarbejde	Deltagelse i psykoedukationsarbejde, med sekundært forebyggelsessigte Deltagelse i udviklingsarbejde	Struktureret vejlederbedømmelse Vurdering af portefølje
2.5.2	Kunne anvende gældende regler for underretning	Kunne anvende regler for underretningspraksis i henhold til Lov om social service	Mesterlære/klinisk arbejde under supervision Casebaseret vejledning Selvstudie	Struktureret vejlederbedømmelse Vurdering af portefølje

Akademiker

	Kompetence	Konkretisering	Læringsmetoder	Vurderingsstrategi
2.6.1	Kunne redegøre for psykopatologisk baggrund og fremtræden i forhold til de diagnostiske hovedgrupper i børne- og ungdomspsykiatrien	Med faglig ekspertise kunne redegøre for psykiske forstyrrelser i børne- og ungdomspsykiatrien i et udviklingspsykopatologisk perspektiv, samt udrednings og behandlingsmetoder med reference til opdateret litteratur	Kursus i Psykopatologi III Fremlægge og gennemgå diagnostiske overvejelser og kriterier i relation til børne- og ungdomspsykiatrisk psykopatologi Selvstudium	Godkendelse af Kursus i Psykopatologi III Struktureret vejlederbedømmelse
2.6.2	Kunne indhente og anvende ny viden	Holde sig ajour med ny viden inden for specialet, og kunne foretage kritisk litteraturvurdering Kunne medvirke til at indføre	Kursus i Forskning Selvstudium Udarbejdelse af faglige oplæg ved relevante møder	Godkendelse af Kursus i Forskning Struktureret vejlederbedømmelse Vurdering af portefølje

		ny viden i daglig praksis		
2.6.3	Undervise: Kunne formidle faglig viden til mono- og tværfaglige kolleger	Kunne formidle faglig viden internt og eksternt Opnå erfaring med undervisning og didaktik	Deltagelse i kollegial undervisning, case-frelæggelse og litteraturkonference Feedback fra vejleder. Feedback fra studerende. Kollegial feedback	Struktureret vejlederbedømmelse. Vurdering af portefølje.
2.6.4	Skabe eller sammenfatte ny viden Kunne gennemføre afgrænset Forskningsprojekt	Kunne opstille problemstilling og hypoteser vedr. klinisk og/eller videnskabelig problemstilling Kunne anvende videnskabelig metodik Kunne gennemføre og afrapportere projektet overfor kollegial gruppe.	Kursus i Forskning Selvstudium Vejledning af forskningsprojekt ved forskningsvejleder	Godkendelse af Kursus i Forskning Godkendelse af forskningsopgave

Professionel

	Kompetence	Konkretisering	Læringsmetoder	Vurderingsstrategi
2.7.1	Kunne etablere, fastholde og afslutte en professionel relation til patient/familie	Kunne skabe og fastholde en samarbejdende relation til patient og forældre, præget af tillid og respekt Kunne beskytte patient og forældre mod at udlevere sig unødigt Kunne afgrænse egne behov og eventuelle personlige	Mesterlære/klinisk arbejde under supervision Supervision ved vejleder Feedback fra tværfaglige teams. 360 graders evaluering	Struktureret vejlederbedømmelse evt. ved brug af kompetencekort Vurdering af portefølje 360 graders evaluering

		problematikker i forhold til patient og forældre		
2.7.2	Kunne agere i henhold til gældende etiske principper	Kunne varetage etiske spørgsmål i forbindelse med tavshedspligt, indhentning og udlevering af oplysninger, herunder kunne agere indenfor Etiske principper for nordiske psykologer samt psykiatriens værdigrundlag	Kursus i Etik for psykologer Klinisk arbejde Supervision ved vejleder Feedback fra tværfaglige teams	Godkendelse af Kursus i Etik for Psykologer Struktureret vejlederbedømmelse Vurdering af portefølje
2.7.3	Kunne anvende relevante love og forordninger vedrørende børn og unges forhold	Kunne redegøre for: - lov om Frihedsberøvelse og anden Tvang i psykiatrien - lov om Social Service og Myndighedsloven - Psykiatrilov og relevante områder af forvaltningslov, herunder servicelovens bestemmelser om skærpet underretningspligt	Mesterlære/klinisk arbejde under supervision Casebaseret vejledning Selvstudie	Struktureret vejlederbedømmelse Vurdering af portefølje
2.7.4	Kunne evaluere egen viden og kunnen samt egne uddannelses- og udviklingsbehov	Løbende kunne evaluere egen viden og kunnen, og erkende egne personlige, faglige og etiske grænser Løbende kunne udfærdige planer for opretholdelse og udvikling af faglige kompetencer	Supervision ved vejleder Klinisk arbejde	Struktureret vejlederbedømmelse Vurdering af portefølje

4. Dokumentationsdel

Dette afsnit indeholder den dokumentation, der skal foreligge for at uddannelsespsykologen i introduktions- og hoveduddannelsesstilling kan få godkendt uddannelsesforløbene.

For at en uddannelsespsykolog efter afsluttet introduktionsstilling kan få godkendt sin uddannelse, skal der foreligge en godkendt dokumentation af uddannelsesforløbet. Dokumentationen består af følgende:

1. Attestation af obligatoriske kompetencer i logbogen
2. Gennemførelse af obligatoriske kurser på I-forløbet
3. Attestation for tidsmæssigt gennemført delforløb

Efter godkendt I-forløb overføres uddannelsespsykologen automatisk til H-forløbet.

For at en uddannelsespsykolog efter hoveduddannelsen kan godkendes som specialpsykolog, skal der ud over en godkendt introduktionsuddannelse foreligge en godkendt dokumentation af hoveduddannelsesforløbet. Dokumentationen består af følgende:

1. Attestation af obligatoriske kompetencer i logbogen
2. Gennemførelse af obligatoriske kurser på H-forløbet
3. Attestation for tidsmæssigt gennemført delforløb
4. Attestation for gennemført forskningstræning

Formularer til tidsmæssigt gennemført delforløb samt logbog ligger på

www.specialpsykologuddannelsen.dk

5. Nyttige links

5.1 Generelle links

www.specialpsykologuddannelsen.dk